

Jelle Bijlsma BV scoort goed op CO₂

Energiebeleid

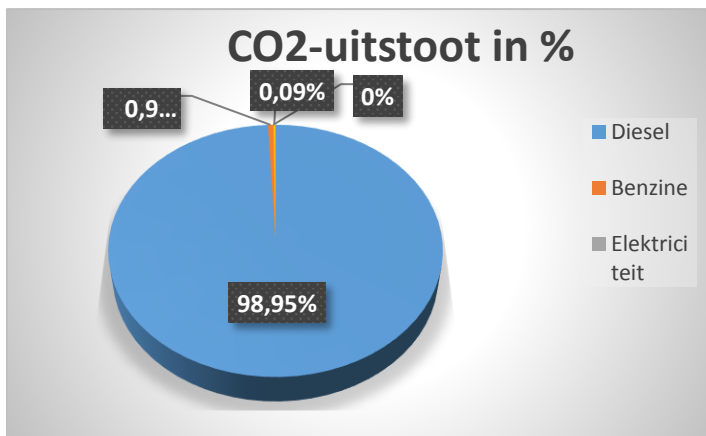
Wij willen de uitstoot van CO₂ en het verbruik van schaarse middelen ten gevolge van de productie en de levering van onze producten verminderen.

Informatie over huidig energieverbruik (incl scope 3)

Om dit te realiseren berekenen we jaarlijks onze CO₂ footprint. Het inzicht in de CO₂-uitstoot maakt het mogelijk om effectieve doelstellingen op te stellen. In 2016 was onze footprint **2357,92 ton CO₂**. Per FTE hebben we een uitstoot gerealiseerd van 39,6 ton CO₂. Dit is een daling per FTE ten opzichte van het voorgaande jaar met ruim 10%!

Energiestromen heel 2016	CO ₂ uitstoot in ton	percentage van scope 1	percentage van scope 2	percentage van scope 1 en 2
Diesel	2333,09	99,03		98,95
Benzine	22,82	0,97		0,97
Elektriciteit	0,00	0		0
gas	2,01	0,09		0,09
Totale emissie	2357,92	100,00		100

Onderstaand de grafiek met de CO₂ footprint over heel 2016:

CO₂ Reductiedoelstelling

Scope 1 en 2

Om een realistisch beeld te krijgen hoe groot onze CO₂ uitstoot daadwerkelijk is, zal het verbruik van diesel moeten worden afgezet tegen het aantal FTE. Als doelstelling hebben we geformuleerd:

Jaar 2017-2020	reductiedoelstelling afname in percentage per FTE ten opzichte van 2013
Scope 1	7,5
Scope 2	22,5

Scope 3

CO₂-prestatieladder niveau 5

Aangezien Jelle Bijlsma op niveau 5 van de CO₂ prestatieladder is gecertificeerd zijn de meest materiële emissies uit scope 3 in kaart gebracht (dit gebeurt eenmaal in de twee jaar) en zijn twee ketenanalyse opgesteld. Uit de opgestelde ketenanalyse over afval (van het onderhoud van watergangen) blijkt dat er op dit punt nog een vergroting van de vermeden CO₂ uitstoot is te behalen door het afval niet te composteren maar

te vergisten. Jelle Bijlsma B.V. wil in 2020 voor wat betreft het afval dat vrijkomt bij het onderhouden van de watergangen 20% meer CO₂ vermijden ten opzichte van het jaar 2014. Om tot dit percentage te komen zal gedurende de komende vijf jaren ieder jaar een vergroting van de vermeden CO₂ emissie van het bij het onderhoud van de watergangen vrijkomende afval moeten optreden van 3,33%. Hieronder onze doelstelling met dien verstande dat het dan om de percentages gaat van het materiaal dat daadwerkelijk kan worden vergist.

Jaar	Percentage daling tov 2014 van CO ₂ emissie door afval onderhoud watergangen
2015	3,34
2016	6,67
2017	10
2018	13,34
2019	16,67
2020	20

In 2016 hebben we 872 ton afval vergist. Dit zou normaal gesproken zijn gecomposteerd. Compostering levert per 10.000 ton compost een besparing op van 531,3 ton CO₂. Vergisting levert per 10.000 ton groenafval een besparing op van 1402,7 ton CO₂. Het verschil hiertussen levert de door Jelle Bijlsma gerealiseerde CO₂ reductie op, namelijk: 871,4 ton CO₂ per 10.000 ton vergist groenafval. Aldus heeft de vergisting van 872 ton groenafval in 2016 een vermindering van CO₂-uitstoot opgeleverd van 76 ton CO₂. Uitgaande van de scope 3 cijfers betrof het groenafval van Jelle Bijlsma 5455,16 ton (met een CO₂-uitstoot van 138 kg CO₂ per ton), aldus in totaal 752,81 ton CO₂. Op dit totaal hebben we in 2016 een vermindering van de CO₂-uitstoot kunnen realiseren van 10,1 %. We zijn dus op de goede weg!

Uit onze ketenanalyse diesel blijkt dat het materieel de meeste uitstoot van CO₂ veroorzaakt. Onze leverancier is Slumpoil en zij hebben de lean and green star¹ gekregen. Met Slumpoil denken wij een leverancier te hebben die er zelf ook alles aan doet om de CO₂ uitstoot te verminderen en met ons mee te denken. Desalniettemin zijn we natuurlijk ook zelf nog bezig met het onderzoeken naar mogelijkheden om onze CO₂ uitstoot te reduceren.

Voortgang reductiedoelstellingen

In onderstaande tabel is onze voortgang van de reductiedoelstellingen weergegeven in percentages.

	ton CO ₂	per fte	verschil met cijfers 2013	verschil in percentage	reductiedoelstelling afname in percentage
Jaar 2013					
fte 47,3					
scope 1	2333,54	49,33			7,5
scope 2	30,68	0,65			22,5
totaal	2364,22	49,98			

¹ <http://www.slumpoil.nl/inhoud/lean-and-green.html>

jaar 2016					
fte 59,55					
scope 1	2357,92	39,60	-24,38	19,74	doelstelling behaald
scope 2	0,00	0,00	30,68	100,00	doelstelling behaald
totaal	2357,92	39,60			

Uit bovenstaande tabel valt af te leiden dat we de doelstellingen over heel 2016 hebben behaald. Omdat we verwachten dat de hoeveelheid werk zal toenemen en dat we daardoor het zwaardere materieel meer in zullen zetten, hebben we besloten om de doelstelling te continueren tot en met 2020. We gaan ervan uit dat door het inzetten van zwaarder materieel ons verbruik in eerste instantie weer zal toenemen. In 2017 en de daarop volgende jaren hopen we dan ook bovengemelde doelstelling te kunnen continueren.

Welke maatregelen zijn het afgelopen jaar genomen om CO₂ uitstoot te verminderen?

Duurzame investeringen 2016	Jelle Bijlsma Group						
2xrenault zoe	elektrische auto's						
electrische kachel werkplaats	geen gas of diesel meer, minder uitstoot						
pistenbully	zaaien met laag brandstofverbruik						
grondzuiger	hulpstuk mobiele kraan met minder brandstofverbruik dan complete grondzuigwaggen						
GRIP	brandstofmonitoring						
250 rijplaten	brandstofreductie door gebruik van wieldumpers in plaats van rupsdumpers						
mitsubishi outlander	hybride auto						
mf regnerus	tractor met maaiarm, milieuvriendelijker en emissie arm						
audi a1	laag brandstofverbruik						
nieuw kantoor	energieneutraal kantoor						
Van Assen	aankoop terrein Kootstertille tbv interne recycling						
twee maaiboten	twee moderne maaiboten met energiezuinige dieselmotoren						
long reacht 18m1 doosan	HGM met Tier IV motor						
doosan 20m1	HGM met Tier IV motor						

CO₂-reductiemaatregelen

Het komende jaar zullen we ons richten op het verminderen van onze CO₂ uitstoot met behulp van onze nieuwe Jelle Bijlsma-app, die niet alleen het brandstofverbruik van de verschillende machines zal registreren, maar ons dan tevens de mogelijkheid zal bieden om het rijgedrag van de medewerkers te analyseren en waar nodig te verbeteren om zo brandstof te besparen.

Ook willen we waar mogelijk nog bestaande verlichting vervangen voor LED-verlichting en bewegingssensoren aanbrengen. Wanneer we nieuw materiaal aanschaffen, zal dit ook milieuvriendelijker en emissie-arter moeten zijn. Vanzelfsprekend blijven we ons bezighouden met het onderzoek naar een brandstof die minder CO₂ uitstoot.

Daarnaast hopen we het komende jaar ook onze indirecte emissies te verminderen door middel van vergisting.

Mochten jullie ideeën hebben of suggesties om onze uitstoot te verminderen, op wat voor manier dan ook, dan horen we deze graag op kantoor!

U kunt hiervoor bellen met Marieke van Eijk of mailen naar mvaneijk@jellebijlsma.nl